

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	5.Kf.700.594/2023/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe; eljáró képviselő: dr. Tordai Gábor kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	Nógrád Vármegyei Rendőr-főkapitányság (3100 Salgótarján, Rákóczi út 40.)
Az alperes képviselője:	dr. Csonka Pál kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (11. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Budapest Környéki Törvényszék 14.K.700.108/2023/10. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a peresített időszakban a helységli Rendőrkapitányság állományában, körzeti megbízott beosztásban teljesített szolgálatot. Szolgálati panaszt terjesztett elő arra vonatkozóan, hogy 2020. szeptember 1. napjától 2022. szeptember 30. napjáig a körzeti megbízotti beosztásához nem tartozóan rendszeresen végzett a körzeti megbízotti működési körzetén kívül járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb (pl. TIK küldések, átkísérési, akciókban részvételi, sebességellenőrzési, rendezvénybiztosítási) feladatokat, amelyek ellátásáért megbízási díj megfizetését kérte. Szolgálati panaszát az alperes vezetője megalapozatlanság miatt elutasította.

A felperes keresete

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2020. szeptember 1-től 2022. szeptember 30. napjáig terjedő időszakra bruttó 724.688 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét a rendvédelmi illetményalap 75%-ban határozta meg. Keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 75. § (1) bekezdés a)-c) pontjait és (5) bekezdését jelölte meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 724.688 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőrfeladatok ellátása elválik egymástól. Hangsúlyozta, hogy a munkakör (munkaköri leírás) kijelöli azoknak a feladatoknak a körét, amelyeket a hivatásos állomány tagja külön utasítás nélkül is általában végezni jogosult és köteles a jogviszonya fennállása alatt. A körzeti megbízotti szabályzat kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a hivatásos állomány tagjának ehhez kell igazodni a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. Ugyanez igaz az átkísérési és egyéb feladatokra, melyek mindegyike az eredeti beosztástól eltérő többletfeladat ellátást jelent. Rögzítette, hogy a felperes a pertárgyi időszakban munkaidejének túlnyomó részében járőrfeladatokat hajtott végre, illetve olyan feladatok ellátására kötelezték, amelyek a működési körzetén kívül estek, ezért ezek a beosztásától eltérő többletfeladat ellátását jelentették. Mindezek alapján megállapította, hogy a felperes a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján jogosult a megbízási díjra, így a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) és b) pontjaira alapított jogcímeket nem vizsgálta. A keresetben megjelölt megbízási díj – alperes által nem vitatott – mértékét alaposnak, a teljesített többletfeladatokkal arányban állónak találta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[4] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást felderítette, a megfelelő jogszabályokat alkalmazta, de azokból téves következtetést vont le. Nem vitatta azon megállapítást, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőr feladatok elválnak egymástól és a munkáltató csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat; azonban továbbra is úgy vélte, hogy a felperes nem látott el a beosztásához nem tartozó többletfeladatokat; a járőr, járőrvezető és egyéb szolgálati feladatok beilleszthetők a körzeti megbízotti beosztást ellátók feladatrendszerébe. E tényt igazolja a felperes által átvett munkaköri leírás, amely többek között rögzíti, hogy a felperes közvetlen vezetőjének utasítása alapján a munkaköri leírásban meghatározott feladatokon túl köteles végrehajtani a külön nem nevesített, de az adott szerv tevékenységi körébe tartozó mindazon eseti jellegű feladatokat, amelyek ellátására elméleti felkészültsége, szakmai ismeretei, valamint tapasztalatai alkalmassá teszik.

[5] A Hszt. 13. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy a felperes sajátos szolgálati jogviszonyából adódóan a szolgálatából fakadó kötelmeit – a rendvédelmi szerv rendeltetés szerinti feladatainak megvalósítása érdekében – önkéntes vállalás alapján élethivatásként, szigorú függelmi rendben, akár életének és testi épségének kockáztatásával, és egyes alapjogai korlátozásának elfogadásával köteles teljesíteni, amely kötelezettségéből fakadóan el kell látnia minden, számára jogszerűen meghatározott feladatot. Hangsúlyozta, hogy – az ítéleti megállapítással szemben – a felperes a Hszt. 71. § (5) bekezdésében meghatározott módon nem láthatta el a megbízást eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett, mivel egy ember egyszerre, egy időben nem tud két feladatot ellátni. Ezért felváltva végezte a körzeti megbízotti feladatait és a járőrszolgálat ellátását, így nem lehetett szó többletfeladat elvégzéséről. E körben hivatkozott arra is, hogy amikor nem körzeti megbízotti feladatot látott el, hanem a közrendvédelmi tevékenység más, pl. járőri feladatait, akkor is a körzeti megbízotti illetménye került számfejtésre, amelyből következően megbízási díj nem illeti meg.

[6] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte, melynek összegét 25.000 forintban jelölte meg. Érvelése szerint az alperesi álláspont nem egyeztethető össze a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelettel (a továbbiakban: 30/2015. BM rendelet), amely szerint a körzeti megbízott és a járőr különböző beosztás; e két beosztás eltérő munkaköri feladatait két különböző ORFK utasítás, mint munkáltatói szabályzat foglalja össze. Kiemelte továbbá: az alperes Hszt. 13. §-ára alapított hivatkozása a felperes szolgálati jogviszonyának sajátos jellegére nem rontja le a felperes megbízási díjra jogosultságát. Nem vitatta, hogy egy ember egyidejűleg nem tud két feladatot ellátni, azonban a felperes esetében annak van jelentősége, hogy a körzeti megbízotti beosztás havi ellátása mellett, az alól nem mentesítve, azzal párhuzamosan látta el a járőrszolgálatot.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[7] A fellebbezés megalapozatlan.

[8] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatkor az ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes a tényállás tisztázottsága tekintetében eljárásjogi jogszabálysértést nem állított; továbbá a marasztalási összeg mértékére vonatkozó bírói mérlegelést sem támadta; az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól. Ez azt jelenti, hogy az ítéltábla az alperes fellebbezését kizárólag az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás és bizonyíték értékelés mellett vizsgálhatta. A fellebbezés keretei között eljárva a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában e döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki:

[9] A felek jogi álláspontja egyező volt a tekintetben, hogy melyek voltak a felperes beosztásához tartozó feladatok. Az alperes jogi érvelésének egyik lényegi eleme az volt, hogy a felperest kizárólag a munkaköri leírásban rögzített olyan további egyedi feladatok elvégzésére utasította, melyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak, továbbá a felperes által elvégzett feladatok mennyisége nem minősíthető rendszeres, megbízási díjra jogosultságot megalapozó feladatnak. Az elsőfokú bíróság ítéletében ezeket az érveket megvizsgálta, az e körben tett, helytálló jogszabályi alapon nyugvó okfejtésével az ítéltábla egyetértett, így azt megismételni nem kívánja.

[10] Az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, azonban a munkaköri feladatok meghatározása nem lehet önkényes. A munkáltató az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni: ez a felperes esetében a körzeti megbízotti beosztás volt. A következőket bírói gyakorlat szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alapról eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör feladatainak ellátását; erre a Kúria egységesen és következetesen már több határozatában rámutatott (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[11] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el, többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz a rendszeresen végzett további tevékenység, az többletfeladatként értékelendő. Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a rendvédelmi szerveknél, így az alperesnél ellátandó beosztások kógensék, azok szervezeti hierarchiája, besorolása jogilag rendezett; ugyanígy azt is, hogy a felperes

által felsorolt, a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem a felperes kinevezése szerinti beosztásához tartozó feladatok voltak.

[12] Az alperes alaptalanul hivatkozott a Hszt. 13. §-nak sérelmére. Bár a Hszt. 13. § (2) bekezdése a szolgálati jogviszony sajátos jellegével összefüggésben valóban kimondja, hogy a hivatásos állomány tagja a szolgálati viszonyból fakadó kötelmeit önkéntes vállalás alapján teljesíti, ez azonban nem zárja, nem is zárhatja ki a Hszt. 71. §-nak alkalmazását, ha annak feltételei fennállnak. A Hszt. 13. § (1) bekezdése értelmében a szolgálati viszony részese az állam nevében eljáró rendvédelmi szerv is, amelyet a szolgálati viszonyra vonatkozó szabályban és más jogszabályban meghatározott kötelezettségek – így a Hszt. 71. §-ban foglaltak – szintén terhelik, e rendelkezés tehát a felperesi igény alaposságát nem rontja le. A kötelelem önkéntes teljesítésének szabálya nem ellentétes a többletfeladatok ellátásáért járó megbízási díj szabályával.

[13] Amennyiben az adott szolgálati beosztás mellett, az alól történő mentesítés nélkül rendszeresen elvégzett további tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az mindenképpen többletfeladatként értékelendő. Ebből következően megalapozatlan volt az arra történő alperesi hivatkozás, hogy különböző feladatok egyidejű ellátásának lehetetlensége kizárja a többletfeladatok díjazását, továbbá a magasabb besorolású és magasabb képesítési követelményeknek megfelelő körzeti megbízotti szolgálati beosztásokban szolgálatot teljesítő személyek által ellátott, alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatokhoz kapcsolódóan nem állapítható meg olyan magasabb felelősségi kör, amely a Hszt. 71. §-a szerinti megbízási díjra való jogot megalapozná. Az ugyanis, hogy a szolgálati beosztáshoz tartozó feladatokon túl elvégzett, másik beosztáshoz tartozó további tevékenység magasabb felelősségi körbe tartozik-e, nem a helyettesítési díjra való jogosultság, hanem annak legfeljebb a mértéke megítélésénél vehető figyelembe. E körben annak sincs jelentősége, hogy a felperes a beosztásához nem tartozó feladatok elvégzése közben a beosztása szerinti illetményt kapta, miután a Hszt. 71. § (5) bekezdésében meghatározott, többletszolgálatért járó díjazás értelemszerűen a szolgálati beosztáshoz tartozó díjazás mellett illeti meg a felperest.

[14] A Kúria következetes – jelen perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Kf.VII.39.523/2021/4.; Kf.VII.39.525/2021/3.).

[15] Mivel a felperest a peresített időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzetén kívüli járőri- és egyéb feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzetén kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenysége ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot; a

Kúria e tekintetben kialakított gyakorlatát az ítéltábla irányadónak tekintette (Kf.VII.45.184/2021/4; Kf.VII.45.176/2021/4.).

[16] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[17] A pervesztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett érdemi munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[18] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján meghatározott (57.975 forint összegű) fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[19] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[20] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. szeptember 25.

dr. Németh Andrea s.k.	dr. Rác Krisztina s.k.	dr. Bicskei Ildikó s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró	bíró	bíró